

Metodické pokyny k projektu Nástroje ÚAP

Obsah

1. Metodické pokyny k projektu Nástroje ÚAP	2
1.1. NÁSTROJE ÚAP – POPIS PROJEKTU	2
ZÁKLADNÍ VÝCHODISKA.....	2
CÍLE PROJEKTU.....	2
TECHNICKÝ POPIS PROJEKTU	2
1.2. UŽIVATELSKÉ ROLE V PROJEKTU.....	4
1.3. SPRÁVA DAT.....	8
1.4. DATOVÉ FORMÁTY A STRUKTURA DAT	10

1. Metodické pokyny k projektu Nástroje ÚAP

1.1. NÁSTROJE ÚAP – POPIS PROJEKTU

ZÁKLADNÍ VÝCHODISKA

V rámci projektu Rozvoj e-Governmentu v Olomouckém kraji byl vedle dalších dílčích projektů realizován projekt Digitální mapa veřejné správy (dále jen „DMVS“). Cílem projektu DMVS je vytvořit jednotný referenční digitální mapový podklad za celé území Olomouckého kraje pro potřeby agend a informačních systémů veřejné správy. Principem vybudování DMVS je sestavení celorepublikové DMVS na základě tzv. typizovaných projektů. V rámci DMVS Olomouckého kraje je řešený typizovaný projekt Nástroje na tvorbu a údržbu ÚAP (dále jen „Nástroje ÚAP“), jehož součástí je Portál územního plánování Olomouckého kraje (dále jen „Portál ÚP“).

Základním východiskem pro zefektivnění veškerých procesů v rámci pořizování a aktualizace územně analytických podkladů (dále jen „ÚAP“) je aktivní využívání centrálního systému Portálu ÚP jako prostoru pro správu, aktualizaci, uložení dat, zveřejňování informací a poskytování dat subjekty vstupujícími do procesu pořizování ÚAP jak na úrovni kraje, tak na úrovni obcí.

Procesy pořizování ÚAP jsou nastaveny zákonem č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, a prováděcí vyhláškou č. 500/2006 Sb., o územně analytických podkladech, územně plánovací dokumentaci a způsobu evidence územně plánovací činnosti, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „vyhláška“), jejichž parametry byly zohledněny při nastavování funkcionalit Portálu ÚP.

Základními funkčními oblastmi systému jsou:

- Evidence údajů o území (příjmy a pasporty)
- Aktualizace dat ÚAP (a jejich verifikace)
- Výdej dat oprávněným uživatelům
- Publikace a vyhledávání

CÍLE PROJEKTU

Hlavním cílem projektu je pokračovat v již nastavené optimalizaci a ve využití moderních technologií při postupu pořizování a aktualizace ÚAP. Toho je dosaženo díky vytvoření jednotného datového úložiště a společného webového portálu pro propojení publikace mapových a textových výstupů územně plánovacích podkladů a územně plánovacích dokumentací a usnadňující přístup k datům vedeným v centrálním systému.

TECHNICKÝ POPIS PROJEKTU

Pro zajištění chodu projektu je uveden popis nezbytného software, hardware a komunikačních infrastruktur potřebných k zapojení se do projektu ze strany partnera a dále základní procesní schéma.

Těžký grafický klient pro aktualizaci dat (využívaný rolí správce dat)

SW požadavky:

- Podporované verze operačního systému:
 - 32-bitové:

- Windows 7, Windows 8, Windows 10
 - 64-bitové
 - Windows 7, Windows 8, Windows 10
- Doporučeny jsou 64-bitové verze operačního systému.
- V operačním systému musí být nainstalováno prostředí (bude součástí instalace klienta):
 - Microsoft .NET Framework 4.6
 - Microsoft Visual C++ 2015 SP1 Redistributable Package (32-bitová nebo 64-bitová verze v závislosti na verzi instalované aplikace)

HW požadavky (minimální):

- Procesor: Intel i7 Haswell nebo novější (nebo AMD ekvivalent)
- RAM: 4 GB (pouze pro současnou práci OS s aplikací LIDS Explorer), 8 GB v případě tisku velkých formátů s podkladovými daty
- Grafický adaptér: min. 512 MB VRAM
- HDD: 80 GB (optimálně 160 GB)

Pro tisk mapových výstupů je doporučeno používat tiskárnu s podporou XPS.

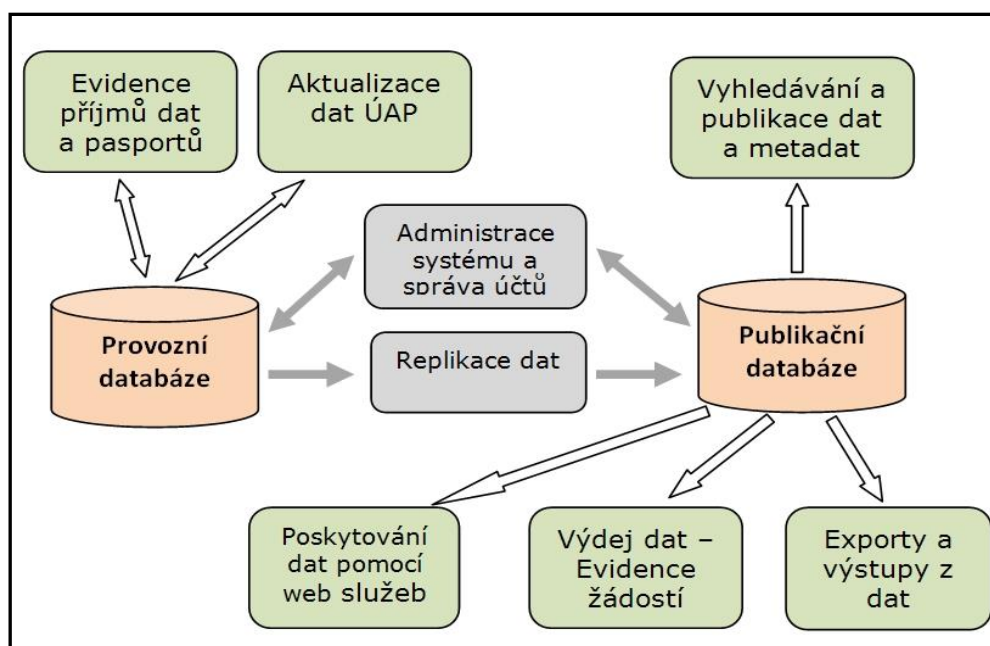
Minimální požadavky pro komunikační infrastrukturu:

- Internetové připojení o rychlosti 2 Mbit/s

Webové aplikace (využíváno všemi rolemi)

Webové aplikace jako jsou Mapový portál pro publikaci dat (prostředí pro zveřejňování prostorových informací, např. výkresů), Evidence údajů o území, Výdej dat atd. běží v prostředí standardních webových prohlížečů:

- Internet Explorer 8.0 nebo 9.0
- Mozilla Firefox 14 a vyšší
- Google Chrome 19.0 a vyšší

Obr. č. 1.: Základní procesní schéma.

1.2. UŽIVATELSKÉ ROLE V PROJEKTU

Přístup k aplikacím a datům systému je realizován ve 2 režimech:

- pro veřejnost – omezená funkčnost, omezený rozsah publikovaných dat;
- pro registrované uživatele – přístup přes uživatelský účet (předdefinované role).

Pro registrovaný uživatelský účet (jméno/heslo) jsou nastavena přístupová práva podle obecných rolí definovaných v systému. Role pořizovatele a správce dat může být sdružena na jednoho uživatele. Dané funkce jsou omezené na území dané příslušnému subjektu, mimo toto území nejsou práva přidělena.

Výčet rolí registrovaných uživatelů:

Poskytovatel – subjekt, který má povinnost poskytovat údaje o území.

Pořizovatel – subjekt, který je zodpovědný za pořízení ÚAP a publikaci údajů o území (úřady územního plánování a krajský úřad). V rámci systému je jeho role rozdělena na pořizovatele a správce dat.

Správce dat – subjekt, který provádí vlastní aktualizaci dat a metadat; tuto činnost může vykonávat i externí firma na základě smluvního vztahu s příslušným pořizovatelem. Správce dat na úrovni krajského úřadu má povinnost aktualizovat údaje o území poskytnutých poskytovateli uvedenými v odstavci 1.3 této přílohy, jedná se o tzv. nadregionální poskytovatele.

Orgán VS – orgány veřejné správy a jimi zřízené organizace, které nejsou poskytovateli údajů o území (např. stavební úřady).

Projektant ÚPD – právnická osoba, která se účastní procesu přípravy a realizace územně plánovací dokumentace (dále jen „ÚPD“) nebo územních studií.

Správce systému (administrátor, koordinátor projektu) – uživatelská role, která zodpovídá za správu uživatelských účtů, za chod systému, monitoring aj. Vyhodnocuje přínosy a problémy projektu, jeho využití, navrhuje účastníkům změny. Spravuje strukturu datového úložiště, obsah mapových aplikací, tematizaci. Dále aktualizuje a zveřejňuje dokumenty vytvořené v rámci projektu – dokumentace ÚAP, ÚPD, technické příručky, pracovní postupy. Spravuje Portál ÚP, řeší dotazy partnera vznesené k fungování projektu a funguje jako metodická pomoc.

Tab. č. 1: Přehled práv a povinností pořizovatele a správce dat ve funkčních oblastech projektu „Nástroje ÚAP“

role v projektu / funkční oblast		Evidence pasportů	Aktualizace dat	Verifikace	Výdej dat	Vyhledávací služby, webové služby, INSPIRE	Mapové služby pro prohlížení *1)
pořizovatel	práva	registrace a správa dat evidence pasportů	předat povinnosti správce dat třetí osobě na základě smluvního vztahu	x	podání žádosti (na základě podnětu) o výdej dat ÚAP	možnost využití webových WMS, WMTS, WFS služeb	prohlížení dat sledovaných jevů ÚAP
		vyhledávání informací vedených v evidenci			sledování stavu podané žádosti	vyhledávání informací v metadatovém katalogu INSPIRE	x
	povinnosti	zaregistrování příjmu dat do Evidence údajů o území *5)	x	verifikace dat aktualizovaných správcem dat *4)	Schválení/odmítnutí žádosti o výdej dat podané jiným subjektem *2)	x	x
správce dat	práva	registrace a správa dat evidence pasportů	aktualizace prostorových a popisných dat ÚAP	x	podání a sledování žádosti o výdej dat ÚAP	možnost využití webových WMS, WMTS, WFS služeb	prohlížení dat sledovaných jevů ÚAP
		vyhledávání informací vedených v evidenci	správa a aktualizace dalších souvisejících informací dat ÚAP		x	vyhledávání informací v metadatovém katalogu INSPIRE	x
	povinnosti	x	*3)	x	x	x	x

Tab. č. 2: Přehled práv orgánů veřejné správy, projektantů ÚPD a poskytovatelů ve funkčních oblastech projektu „Nástroje ÚAP“

role v projektu / funkční oblast		Evidence pasportů	Aktualizace dat	Verifikace	Výdej dat	Vyhledávací služby, webové služby, INSPIRE	Mapové služby pro prohlížení *1)
orgán veřejné správy	práva	vyhledávání informací vedených evidenci v	x	x	x	možnost využití webových WMS, WMTS, WFS služeb	prohlížení dat sledovaných jevů ÚAP
		x				vyhledávání informací v metadatovém katalogu INSPIRE	x
projektant ÚPD	práva	vyhledávání informací vedených evidenci v	x	x	podání a sledování žádosti o výdej dat ÚAP	možnost využití webových WMS, WMTS, WFS služeb	prohlížení dat sledovaných jevů ÚAP
		x			odběr vydaných dat	vyhledávání informací v metadatovém katalogu INSPIRE	x
poskytovatel	práva	vyplnění pasportu a uložení surových dat	x	x	podání žádosti o výdej dat ÚAP	možnost využití webových WMS, WMTS, WFS služeb	prohlížení dat sledovaných jevů ÚAP
		vyhledávání informací vedených evidenci v			sledování stavu podané žádosti	vyhledávání informací v metadatovém katalogu INSPIRE	x

*1) Mapový klient pro publikaci dat (výkresů) je veřejně dostupnou službou.

*2) Při výdeji dat se požadované území řeší v mezích správního obvodu ORP s přesahem 500 m za požadované hranice, v rámci výdeje je přesah území poskytnut i nad rámec ORP, a to pokud přesah leží na území dalšího partnerského ORP. Pro výkres širších vztahů jsou vydávány nadmístní jevy (ÚAP kraje) – toto vydání je automaticky potvrzeno schválením žádosti na ORP a vydává se v rozsahu 5 km od hranic požadované obce v podrobnosti jevů označených jako nadmístní.

*3) Správce dat je povinen průběžně aktualizovat údaje o území ve smyslu vyhlášky. Správce dat na úrovni krajského úřadu je povinen zpracovat jemu svěřené údaje o území specifikované v článku 1.3 této přílohy do 30 pracovních dnů, případně v co nejbližším časovém horizontu od zapsání příjmu dat do fronty příjmů v Evidenci údajů o území pořizovatelem. Správce dat na straně pořizovatele si je vědom důsledků, jež plynou z nezpracování poskytnutých údajů o území na jeho straně. K vydávaným datům je vždy připojena informace o nezpracovaných údajích o území.

*4) Verifikace dat spravovaných krajským úřadem může probíhat dvěma způsoby. U obou dvou variant dojde k plnohodnotnému zplatnění dat ÚAP obcí:

- uplynutím časového intervalu (14 dní),
- kontrolou zpracování a ověřením správnosti (verifikací).

*5) Zaregistrování příjmu dat do Evidence údajů o území spočívá ve vytvoření záznamu o přijatých digitálních datech v minimální formě vyplnění: datum, poskytovatel a uložení všech poskytovatelem podaných souborů a pasportů údajů o území (zde může jít i o uložení naskenovaného pasportu).

1.3. SPRÁVA DAT

Pravidelné aktualizace ÚAP jsou prováděny na základě údajů o území a dalších informací zjištěných průzkumem území. Údaje o území jsou do ÚAP přijímány ze strany poskytovatelů, jež mají mnohdy „nadregionálních“ charakter – tedy poskytují stejnou datovou strukturu pro více ORP. Takto přijatá data do systému je efektivní zpracovávat hromadně za více ORP. Role správce dat pro tyto poskytovatele bude ležet na krajském úřadě.

Krajský úřad zajistí správu dat dle uvedených pravidel pro veškeré poskytnuté údaje o území následujícími poskytovateli.

Tab. č. 3: Přehled poskytovatelů, jejichž správce dat bude krajský úřad

Zkratka	Název poskytovatele
AOPK	Agentura ochrany přírody a krajiny České republiky
CD_TEL	ČD - Telematika a.s.
CEPRO	ČEPRO, a.s.
CEPS	ČEPS, a.s.
CETIN	Česká telekomunikační infrastruktura a.s.
CEZ_DISTR	České Energetické Závody - Distribuce a.s.
CGS	Česká geologická služba
CHKO_J	Správa Chráněné krajinné oblasti Jeseníky
CHKO_LP	Správa Chráněné krajinné oblasti Litovelské Pomoraví
CHMU	Český hydrometeorologický ústav
CSU	Český statistický úřad - Krajská správa ČSÚ v Olomouci
DIAL	Dial Telecom, a.s.
EON	E.ON Česká republika, s.r.o.
HZS_OK	Hasičský záchranný sbor Olomouckého kraje
innogy_GN	innogy GasNet, s.r.o.
innogy_GS	innogy Gas Storage, s. r. o.
KUOK	Krajský úřad Olomouckého kraje
MD	Ministerstvo dopravy
MMR	Ministerstvo pro místní rozvoj
MO	Ministerstvo obrany
MV	Ministerstvo vnitra
MZDR	Ministerstvo zdravotnictví
MZE	Ministerstvo zemědělství
MZP	Ministerstvo životního prostředí
NET4GAS	NET4GAS, s.r.o.
NPU	Národní památkový ústav
OBU	Obvodní báňský úřad
PCR	Policie České republiky
PM	Povodí Moravy, s.p.
PO	Povodí Odry s.p.
RADIOKOM	České Radiokomunikace a.s.
RSD	Ředitelství silnic a dálnic České republiky
SLOANE	Sloane Park Property Trust, a.s.
SPU OPS	Státní pozemkový úřad
SZDC	Správa železniční a dopravní cesty
Telco	Telco Pro Services, a. s.
T_MOBILE	T-Mobile Czech Republic
UCL	Úřad pro civilní letectví
UHUL	Ústav pro hospodářskou úpravu lesů Brandýs nad Labem

Zkratka	Název poskytovatele
UUVU_BREZINA	Újezdni úřad vojenského újezdu Březina
UUVU_LIBAVA	Újezdni úřad vojenského újezdu Libavá
VODAFONE	Vodafone Czech Republic a.s.
VUMOP	Výzkumný ústav meliorací a ochrany půdy, v.v.i.
VUV_TGM	Výzkumný ústav vodohospodářský TGM, v.v.i.

1.4. DATOVÉ FORMÁTY A STRUKTURA DAT

Datové formáty

Projekt Nástroje ÚAP využívá pro ukládání dat databázové uložení ORACLE.

Ukládání obecných dokumentů (např. formáty doc, pdf, jpeg, xls,...) a souborů „surových dat“ poskytovatelů údajů o území (např. formáty shp, dwg, dgn, dxf,...) je umožněno do předdefinovaných úložišť (úložiště pro surová data, úložiště pro výkresy a dokumentaci ÚAP a ÚPD) a není vázáno na vstupní formát – do systému je možné také ukládat komprimované soubory (např. formáty zip, rar,...).

Pro předávání údajů o území a výdej dat pro účely uvedené ve stavebním zákoně jsou umožněny formáty shp, dgn, dwg (i jejich vzájemné kombinace) a dxf. Další popisné údaje budou dostupné v tabulkové podobě.

Pro pravidelné exporthy dat do úložiště partnera a pro případ vydání všech dat ÚAP obcí bude využit formát shp, popisné údaje budou předány ve strukturované tabulce a pasporty budou předány ve formátu pdf s jednoznačným identifikátorem.

Struktura dat

Pro potřeby projektu Nástroje ÚAP byl vytvořen návrh struktury datového uložení v databázovém prostředí. Popis této struktury je vystaven na internetu spolu s ostatními dokumenty souvisejícími s tímto projektem, systém umožňuje správu struktury datového uložení a obsahuje nástroje pro efektivní práci se strukturou datového uložení (vyhledávání, přehledy,...).

Struktura datového uložení odráží potřeby ukládání dat vyplývající z vyhlášky a zkušenosti se zpracováním dat ÚAP.

Změny struktury datového uložení jsou umožněny v rozsahu doplnění atributových položek a doplnění tematických kategorií. Posouzení potřeb změn a změny samotné provádí administrátor projektu po jejich oznámení v ucelených časových úsecích. Po změně struktury datového uložení (která se projeví ve všech systémech na datové uložení napojených) bude vydána nová verze struktury datového uložení. Datový model je vždy uveden do souladu s platnou legislativou v co nejbližším časovém úseku a po konzultaci s partnerem projektu.